

Нырты авыл жирлеге Советы

К А Р А Р

2021 елның 16 феврале

№3

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Нырты авыл жирлеге территориисендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны кису тәртибе турында Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Эйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Нырты авыл жирлеге Уставы нигезендә, Нырты авыл жирлеге территориисендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затлар милкендәге жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны рациональ файдалану, саклау һәм яңадан житештерү максатларында Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Нырты авыл жирлеге Советы карап бирде:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Нырты авыл жирлеге территориисендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны кису тәртибе турында Нигезләмәне күшүмтә нигезендә расларга. 2021 елның 16 феврале №3

2. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында www.pravo.tatarstan.ru адресы буенча, махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга, шулай ук «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Жирлек Башлыгы:

Т.А. Котдусов

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Нырты авыл жирлеге Советы каршына күштүмчө

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Нырты авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында Нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексы, Россия Федерациясе Урман кодексы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Нырты авыл жирлеге Уставы нигезендә халыкның экологик иминлекен тәэмин итү максатларында эшләнде һәм Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Нырты авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел утыртмаланы кисү тәртибен билгели.

1. Тәп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгә тәп төшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр – табигый һәм ясалма чыгышлы агач, куак һәм үләнчел үсемлекләр (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым үсеп утыручы агачларны һәм куакларны да кертеп).

Табигать территорияләре – бердәм географик (климат) шартларында формалашкан жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын үз эченә алган, хужалык эшчәнлеге кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшелләндерелгән территорияләр – табигый чыгышлы үсемлекләр кишәрлекләре урнашкан территорияләр, ясалма рәвештә булдырылган яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнен алар чикләрендәге жир өслегенен 50 процентыннан да ким булмаган өлеше үсемлекләр белән капланган төzelеш аз булган кишәрлекләре

Урманга эверелгән территорияләр – табигый тишеп чыккан урман үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигать территорияләре кишәрлекләре.

Агач – диаметры кимендә 5 см, биеклеге 1,3 м булган ачык беленеп торган кәүсәле үсемлек, яшь үсентеләрдән кала.

Куак – туфрак өслегендә үк тармакланган күпъеллык күптармаклы (агачтан аермалы буларак) үсемлек.

Үлән капламы – газон, табигый үләнчел үсемлекләр.

Куаклык, эрәмәлекләр (заросли) – нинди дә булса урында куе булып үсә торган үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив – бердәм үрчү хасил итүче 50 данәдән дә ким булмаган зур (15 елдан күбрәк) агачлар үсә торган территория кишәрлеге.

Яшел утыртмаларны заарлау – яшел утыртмаларга аларның үсешен туктатуга китерми торган зыян китерү, шул исәптән ботакларның, тамыр системасының механик заарланауы, кабыкның, тере туфрак катламының бәтенлеге бозылу, яшел үсентеләрнен йә тамыр зонасында туфракның заарлы матдәләр белән пычрануы, ут төртү яисә башка йогынты

Яшел утыртмаларны юкка чыгару (югалту) – яшел утыртмаларны кисү яки аларның үсешен туктатуга китергән башка төрле заарланулар.

Компенсация рәвешендә яшелләндерү – юкка чыгарылган яисә заарланган агачлар урынына 2 коэффициент белән яшел утыртмалар булдыру.

2. Яшел утыртмаларны саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсэ торган яшел утыртмалар саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территорииясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел утыртмалар (агачлар, куаклар) якланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләрне саклау һәм үстерү өчен шартлар тәэммин итү бурычлары тубәндәгеләргә йөкләнә:

оешмаларга үзләре күрсәткән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә – шушы оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яисә арендадагы кишәрлекләрдә – юридик затларга һәм гражданнарга – милекчеләр яисә арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренең милекчеләре, файдаланучылар һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэммин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэммин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге Нигезләмә барлык гражданнарга һәм, милек формаларына бәйсез рәвештә, авыл жирлеге территорииясендә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйле рәвештә проектлауны, төзүне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баручы оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территорииясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территорияләрдән һәм яшел массивлардан яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэммин итми торган файдалану рөхсәт итлеми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территорииясендә яшел утыртмаларны рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территорииясендә агачларны һәм куакларны кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсө рәвешенде рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен, мөрәҗәгать итүче Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән формада (1 нче күшымта) хат-заявка бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кисү үткәрелү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелгән булырга тиеш. Гаризага тубәндәге документлар теркәп бирелә:

3.3.1. 2. Шәхесне таныклый торган документлар;

3.3.2. Вәкаләтле вәкилнең вәкаләтләрен раслый торган документ (әгәр мөрәҗәгать итүче исеменнән вәкил эш итә икән);

3.3.3. Якынdagы корылмаларга яисә башка ориентирларга кадәр булган кишәрлекнең киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән схемасы;

3.3.4. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчесиз мөлкәт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгели торган һәм жир кишәрлеген раслаучы документларның таныкланган күчермәләре;

3.3.5. Биналар һәм корылмалар төзегендә габаритларга эләгә торган яшел утыртмаларны кисү башкарылган очракта, расланган проект документациясе;

3.3.6. Әлеге мәсьәлә кагыла торган территорииләрнең хужалары белән яшел үсентеләрне кисү һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. Агач утыртканда яисә күчереп утыртканда инженер чөлтәрләре вәкилләре белән жир эшләрен уздыруга ордер ачып килемештерү.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты, хат-заявка кергәннән соң, Гариза бирүчегә элеке эш төрен үткәрүгә рөхсәте булган махсуслаштырылган оешмага тубәндәгеләрне алу өчен мөрәжәгать итәргә кинәш бирә:

3.4.1. яшел утыртмаларны исәпләү ведомосте;

3.4.2. киселергә тиешле агач-куак үсентеләренең санын, төрен, категориясен билгеләү максатында төзелә торган яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен бәянең (түләүнен) бәясен исәпләп чыгару. Киселгән агач өчен туләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2007 елның 22 маенданы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда курсәтелгән эшләр Гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнән гамәлдә булу вакыты – 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты Гариза бирүченен хат-заявкасы, яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты, киселгән агач өчен бәяне (түләүнен) исәпләп чыгару нигезендә авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисүгә рөхсәт бирү турында Авыл жирлеге башкарма комитеты Житәкчесенең курсәтмә проектын әзерли.

3.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алганда, аның мәнфәгатьләрендә яшел утыртмалар юкка чыгарыла торган Гариза бирүче, элеке Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларны кискән өчен түләүләр кертергә һәм компенсация рәвешендә яшелләндерүнен тәртибен раслый торган документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен туләү Гариза бирүче тарафыннан Авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кисү эшләре билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә Гариза бирүче акчалары исәбенә башкарыла. Агачны бары тик аттестацияләнгән белгечләрнең кисүе генә рөхсәт ителә.

3.9. Яшел утыртмаларны егу, төпләү, киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны төяу һәм чыгару эш башлангынан соң өч көн эчендә Гариза бирүче хисабына башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны эш урынында саклау тыела.

3.10. Территориянен кисү урынына якын урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр заарланган очракта, территория хужасы һәм контролъ органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килемештерелгән срокларда, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыча, эшләрне башкаручы аларны мәжбүри торғыза.

3.11. Агачны кискән өчен түләмичә генә агач һәм куакларны кисү Авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан тубәндәгә очракларда рөхсәт ителергә мөмкин:

3.11.1. яшел үсентеләрне тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкцияләү өчен кисуләр үткәрү;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталъ инженерлык корылмаларын ремонтлау вакытында;

3.11.3. Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм жәмәгать биналарында яктылыкны боза торган агач һәм куакларны кисү;

3.11.4. авария хәлендәге (авып төшү куркынычы тудыручы, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

3.12. Югарыда курсәтелгән очракларда яшел үсентеләрне кисуне гамәлгә ашыручи Гариза бирүчегә Авыл жирлеге башкарма комитеты белән килемештерелгән урыннарда компенсация рәвешендә яшелләндерү үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, коры-сары һәм хәвеф-хәтәр тудыручы яшел утыртмалар 2 нче күшүмтә нигезендә акт нигезендә комиссияләр тикшерүе нигезендә киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы аналогиясе буенча жир кишәрлекендә, аны гражданга яисә юридик затка милеккә тапшыргыннан соң, хужалык эшчәнлеге

нәтижәсендә яки табигый рәвештә барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның үзенчә файдалана һәм үзе теләгәнчә житәкчелек итә торган үз милкә булып тора.

3.15. Яшел утыртмаларны рөхсәтсез кисү яисә юкка чыгару дип түбәндәгеләр таныла:

3.15.1. агачларны һәм қуакларны рөхсәтсез яисә рөхсәт белән кисү, ләкин рөхсәттә күрсәтелгән кишәрлектә һәм санда, күрсәтелгән төрләрен кисмәү.

3.15.2. яндыру яисә ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агачларны һәм қуакларны юкка чыгару яки заарлау;

3.15.3. кәүсәне божралау яисә төпләү (подсечка);

3.15.4. үсеп килүче агачларның һәм қуакларның үсеш туктатылганчы заарлануы;

3.15.5. агачларның һәм қуакларның ағынты сулар, химик матдәләр, калдыклар һәм башка шундыйлар белән заарлануы;

3.15.6. коры-сары агачларны рөхсәтсез кисү;

3.15.7. үсә торган агачларның һәм қуакларның башкacha заарланулары.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агачларны һәм қуакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Әлеге Нигезләмәне бозып, агачларны һәм қуакларны юк итү рөхсәтсез кисү булып тора һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять җаваплылыгына тартылырга тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү авыл жирлеге территориясендә барлык гражданнар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсация рәвешендә яшелләндерү

4.1. Компенсация рәвешендә яшелләндерү рөхсәт ителгән кисуләр, яшел үсентеләрне законсыз заарлау яки юкка чыгару очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсация рәвешендә яшелләндерү агачлар, қуаклар һәм газлар утырту өчен яраклы якындагы сезонда, эмма яшел үсентеләрне заарлау яки юкка чыгару факты билгеләнгән вакыттан алыш бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсация рәвешендә яшелләндерү мәнфәгатьләрендә яисә хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яшел үсентеләрне заарлаган яки юкка чыгарган гражданнарың яисә юридик затларның акчалары хисабына башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян табигый формада – компенсация рәвешендә яшелләндерү формасында кире кайтарлырга тиеш: юкка чыгарылган агачлар урынына 2 коэффициент белән яшел утыртмалар булдыру.

5. Яшел утыртмаларны саклау шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп барыла.

5.2. Яшел территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре, аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган килем кулланылырга һәм анда төзелеш алыш барылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә төзелеш алыш барганды, проект документациясендә киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя булырга тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен түләүне алдан керту һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация рәвешендә яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

**6. Яшел утыртмаларны саклау
Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкарганда**

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда Авыл җирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге, эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларның заарлануына яки юкка чыгуына китерергә сәләтле башка эшләр тыела.

7. Административ жаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы булалар.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Нырты авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә керми торган яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында Нигезләмәгә 1 нче күшымта

Нырты авыл жирлеге
Башкарма комитеты
Житәкчесенә

_____
_____
_____
_____
(оешманың исемен
яки Ф.И.О., адресын күрсәтергә)

НЫРТЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ
АГАЧ-КУАКЛАР ҮСЕНТЕЛӘРЕН ЧИКЛЕ КҮЛӘМДӘ КИСҮГӘ
ГАРИЗА

Агачларны, куакларны, агач-куак үсемлекләрен (кирәклесенең астына сызарга) кисуне рөхсәт итуегезне сорыйм, алар _____ жир кишәрлекендә (оешманың исемен яисә Ф.И.О. һәм жир кишәрлекенә хокукның төрен күрсәтергә) һәм _____ жирләрендә урнашкан (торак пунктны күрсәтергә)

Жир кишәрлеке түбәндәгеләр булу белән характерлана:

агачлар _____ данә
куаклар _____ данә

Жир кишәрлекен үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агачны кискән өчен түләүне гамәлгә ашырырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен компенсация рәвешенде утыртуны башкарырга сүз бирәм.

Ф.И.О. _____ (Имза)
Дата _____

Күшымталар:

1. Исәп-рөхсәт документлары.
2. Кисү күздә тотыла торган яшел утыртмаларның төре һәм саны күрсәтелгән жир кишәрлеке планы.

ТР Кукмара муниципаль районының Нырты авыл жирлеге территориясендә РФ дәүләт урман фонды жирләренә керми торган яшел утыртмаларны кису тәртибе турында Нигезләмәгә 2 нче күшымта

ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫ КИСӘРГӘ ЯРАКЛЫ ДИП ТАНУ ТУРЫНДА АКТ

Кукмара муниципаль районының НЫРТЫ авыл жирлеге башкарма комитеты
«_____» ел

Әлеге составтагы комиссия

1. _____

(Ф. И. О., вазыйфасы)

2. _____

(Ф. И. О., вазыйфасы)

3. _____

(Ф. И. О., вазыйфасы)

яшел утыртмаларны тикшерү үткәрде.

Тикшерү нәтижәләре буенча билгеләндө:

Нәтижәләр:

Комиссия әгъзалары:

1. _____ (имза) _____ (ФИО)

2. _____ (имза) _____ (ФИО)

3. _____ (имза) _____ (ФИО)